

Tha' Fuis

ROKETE NI VUVALE

Pepa Cakacaka ni lotu

vakamatavuvale

- MATAVUVALE -

"ROKETE NI VUVALE"

Na Taro ni Tubutubu Na I Vukeyuke ni Yavu naba 23 Na Matauvuuale

Nona na I Tubutubu (Tauri mai na I vola: God loves me 28 Ways for kids)

- Na Kalou e bulia ka tauyavutaka na vakawati ni tagane kei na yalewa me ka e tawa mudu. (Dauvunau 9:9; 1 Koronica 7:39). Rau yalataka me rau na veilomani ena gauna kecega, gauna ni marau se gauna ni rarawa.
- Na vakawati e ka vakatabui baleta ni vakatabuya na Kalou. Na veisere e sega ni I naki ni Kalou baleta ni oqori e kauta mai na rarawa kei na nodrau veibiu kei na tawase vei rau nai I tubutubu. (Maciu 19:3-9).
- Na tama kei na tina me rau dau veilomani, veidokai ka veirokorokovi me vaka ga nona lomana na I soqosoqo lotu ko Karisito. (Efeso 5:21-33; Kolosa 3:18-19)
- Na I tubutubu me susugi ira na luvedrau me ra lomani Jisu ka talairawarawa Vua. (Vakarua 6:7-9)

Mo tekivu ena nomu vakananuma na I tinitini ni veika oqo.

- Mera vulica na gone ni noda cakacaka vata sa na dau rawati kina e levu na ka. Ena vakaraitaka talega vei ira noda lewe ni koro na I tuvaki dina ni bula va Kalou.
- Na I tubutubu me bulataka ka tuvana na I tovo vinaka ni loloma, veidokai kei na vakarokoroko vei ira na lewe ni matavuuale.

O I kemuni vaka yadua, Mo
lomana na watimu me vaka ga
nomu lomani iko. Na yalewa
mo doka na watimu tagane.

– Efeso 5:33 (ICB)

Kena Vakayagataki na video "Na Vuvale na "Tui" – Usutu ni So Kalou

- Na I tubutubu me dau vosota ka me I vakaraitaki ni Nona lomasoli na Kalou ena Nona dau solia vei keda e dua tale na gauna vakauasivi ena noda dau nanuma ni uasivi cake na ka eda kila. (Raica na video: Na nodrau vakavinakataka ko Marica kei Salome na qiqi ni sa otu nodrau vaka leqa ko Sefa kei Jonacani na tara ni qiqi. E rau nanuma ko Sefa kei Jonacani ni uasivi cake nodrau kila na caka qiqi. Rau qai solia o Marica kei Salome vei rau e dua tale na madigi vou.)
- Me ra vulica na luveda na ka me baleta na cakacaka vata vaka matavuvale. Nida sotava vata vaka vuvale na vei dredre ni bua sa na rawa ni vupei ira na gone mera sotava talega na vei dredre eso mai muri. (Na video e vakaraitaka oqori ena nodrau veitauriliga taka ko Marica kei Salome me rau tara e dua tale na mataqali qiqi ka vinaka cake sara. E vakavuna sara nodrau qaqa ka winitaka na veitau qiqi o Sefa kei Jonacani.)

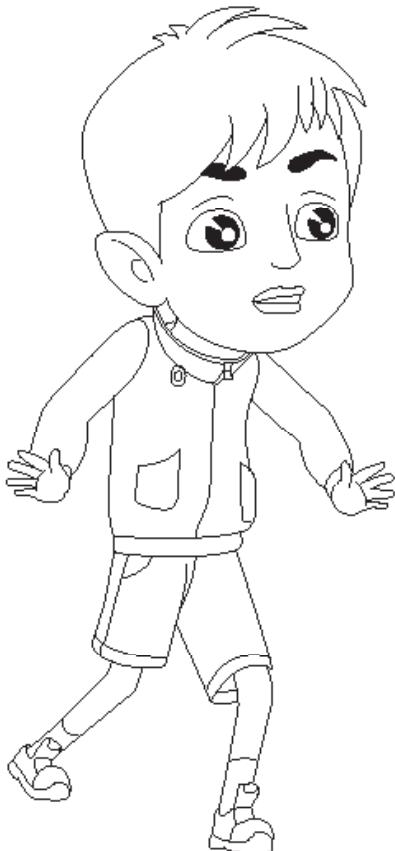
Na I tubutubu kei ira na gone, digitaka e dua (1) se rua (2) mai na va (4) na veimataqali taro sa koto oqori me yavutaki kina na veitalanoa:

1. NANUMA LESU?

- A Na I tovo cava vaka
matavuvale na 'Tui' rau
a cakava tiko ko Sefa kei
Jonacani ena I tekitekivu ni
vidio? (Tuva Domino)

- B Tukuna mai e 2 vei ratou na 3 na "I tovo ni Vuvale na Tui" ka rau a
veiwali taka tiko o Marica kei Lome ena I tekitekivu ni vidio? (jellyfish
juggling, goat whispering, bringing the gnome home.)

Rokarokataki ena gauna ka caka
tiko kina na veitalanoa. Ena
malumu ka matata kina.

C Na cava e a laki cakava lo ko Kosta ena qarati ena gauna rau a osooso tiko kina o Sefa kei Jonacani ena nodrau vakadikevi tiko na l vola ni vakasala ni kena tara e dua na qiqi?

(E tabaka na l bulukau ni tabataba ni wa ni vakarau me vakalekaleka taka na kena balavu. Ya sa na vakavuna me lekaleka na l vakarau rau na vakarautaka ena gauna rau cakava kina na qiqi baleta ni sa na cala kece na kena l vakarau.)

D Na yaca ni nodratou qiqi na matavuvale na Kapa?
(Timi Baigani)

E Na yaca ni nodratou qiqi na matavuvale na Tuis?
(Lisa Maqo)

Masu ni vakavinavinaka Vua na Kalou ni solia vei iko e dua na matavuvale uasivi mo maroroi kina ka qaravi kina ena veigauna kecega. Dau so na gauna eda biligi ira tani ka sega ni ciqoma nodra veivuke ia na nodra loloma e dei tu ga. Ke lako curuma tiko nomu matavuvale na gauna dredre, kerea Vua na Kalou me sovaraka mai Nona loloma ena lomamudou vakayadua ka me rawa ni vakavou taki ka vakabulabulataki nomudou veimaliwai kei na nomudou bula vaka matavuvale.

2. KO TUKUNA RAWA?

A Na cava sara mada na
I balebale ni I vakarau
vakavuvale na kena kau
mai I vale na gnome

B Cava e dua na ka rau
tautauvata kina na Vuvale qo
ka cava e dua na ka rau duidui
kina? (Qo ena kena sotavi na
veika dredre eso.)

(A) (Qo e dua na mataqali qito ka qito taki
vata kei na dua tale na matavuvale. Rau a
volia vata mai na gnome o Pita kei Sefa. Ke
sa tiko na gnome ena dua na matavuvale, na
matavuvale kadua ena sasaga me mai kauta
lo na gnome ki nodratou. la me kakua ga ni
ratou tobo ena nodratou mai via kauta lesu na
gnome)

(B) (Na Ka Tautauvata – Na matavuvale e rua
qo e rau gadreva me dau wini se qqaq ena
qito kece ga. Kena I vakaraitaki: Na nodratou
cakacaka vata ena kena tovolei me kau mai
vale na gnome.' Kedrau Duidui: -O ratou
na matavuvale nei Tui ratou cakacaka vata
ena kena sagai me vakavinaka taki nodratou
qiqi, ka sega ni via laki vakacacana nodratou
cakacaka na vuvale kadua. O ratou na
Keppa ena nodratou via qqaq se wini vaka
matavuvale, ratou vakasaga eso na I tovo
lawaki me vakacacana na nodratou qiqi na
matavuvale nei Tui. Ka ni rarawa ni qai seva
nodratou I naki

3. NANUMA BEKA?

A

E tiko vei ratou na matavuuale nei Tui eso na I tovo taleitaki ka vukei ratou me ratou cakacaka vata ka qaqena?

B

Ni dodonu vinaka na nodratou curu lo ko Pita kei rau na Luvena ki na qarati nei Tui me tabaka na bulukau ni tepi ka me vakalekaleka taka na I vakarau?

C

"Eso na ka e tiko ena vidio oqo ka rawa ni da vulica me baleta nodratou veimaliwi na matavuuale oqo."

(A) (Io) Na mataqali I tovo cava e kune ena vidio ka vakaraitaka oqo? (1. Veivosoti kei na loloma savu ka tiko vei rau o Marica kei Salome ena nodrau veivuke lo me vakavinaka taka na qiqi ena gauna rau sa soro kina. Taumada rau a sega ni ciqoma na nodrau via veivuke o Marica kei Salome.

(B) 2. Na noda lomasoli me vakarorogo ka ciqoma nodra veivuke mai tuba. Oqori ea vukei rau ko Sefa kei Jonacani me rau vakarogoci rau na yalewa ena kena vakavinakataki na qiqi. Rau a rogoca ka talairawarawa talega ki na I otioti ni vakasala nei Marica mai vakavuna sara nodrau qaqase se wini ena veitau qiqi.)

(C) (Sega) Cava e so na vu ni nomu I sau ni taro oqori ka vakayagataka na vidio me kena I vakaraitaki? (O Pita, ena nona vakayacora na I tovo oya sa vakavulica sara tiko ga vei rau na Luvena na I tovo ni lawaki me veidabuitaka na nodratou wini ena veitau qiqi. Na mataqali I tovo oya e sega sara ni I tovo va Karisito.

Na nodratou I tovo ca vakadauqito e sega saraga ni ratou rawata kina e dua na ka. la na nodrau veitokoni o Marica kei Salome ki na nodrau matavuuale e vukea me vakaraitaka na I tovo dina va Karisito ka vukea talega me rawa na qaqe ka tarova na I tovo ni lawaki kei na veidabui nei Pita.

4. OCEI E KAYA? BALETA?

A

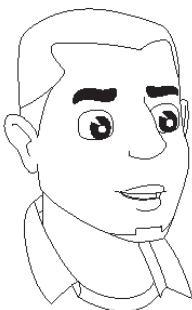
"Daru na tara e dua
na qiqi ni veitamani
uasivi duadua."

B

"Sega ni donu
Tamaqu."

C

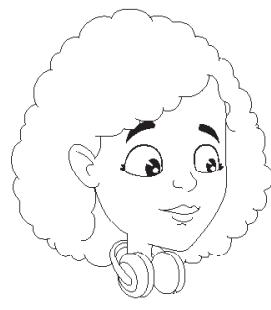
"Drau vosota, na cak-
acaka vaka veitamani
taurua e vinaka ia ena
uasivi cake sara me
caka vaka matavuvale"

Sefa

Sefa

Salome

(A) (Sefa) Baleta? (E kaya oqo vei Jonacani me rawa ni vauqeti koya me vakaitavi ena veitau qiqi.
Me rawa talega me nodrau l tarataravaki (project) vaka veitamani na nodrau na cakava vata na
qiqi.)

(B) (Salome) Baleta? (e vinakata me vakaraitaka vei tamana ni sega soti ni vinaka na nona sega
ni ciqoma na veivuke mai vei rau o Marica kei koya. E na nona qaciqacia ga o Sefa e sega ni
via ciqoma na veivuke mai vei rau na yalewa. la oqori sa dua dina na cala levu.)

(C) (Sefa – na tamana) Baleta? (Ea qai vakila ko Sefa ni nodratou vu ni qaqa ena veitau qiqi na
nodratou cakacaka vata. Kea tini ena lusi na nona domoqa ka sega ni via ciqoma na veivuke
mai vei rau o Marica kei Salome)

Rokataka

Vakasaqaqara ka wilika na I Vola Tabu

Kevaka ko gadreva me vaikuri taki nomu kila ka

Wilika

Efeso 5:21-6:4 (Me wiliki vaka rua)

Me Tukuni

Me dua e tukuna na veika e nanuma mai na I talanoa.

Veiwasei - Vakayagataka na vei taro oqo ena veiwasei

1. Cava e dua na ka vou ko kunea ena I talanoa/na tikina qo?
2. Dua na ka ko kidrowa taka?
3. Na cava e sega ni matata vei iko?
4. Na cava ko na talairawarawa kina ka bula taka?
5. Na cava ko na veiwasei taka ena loma ni macawa oqo?

Nona Volavola ko E.G. White

Na I tovo vinaka va Karisito sa I vau koula ka na vakaduavata taka na matavuvale ena I vau ni loloma, sa na vakauti ira talega mai na lewe ni matavuvale me ra veivolekati ena veisiga. (The Adventist Home, tabana e. 423)

Na tagane vakawati se tama e liuliu ni matavuvale. Na marama watimu e namaka na loloma mai vua na watina se tama. Me tiko vua na tama na yalo luvuci ka me dau veivuke ena nodra tuberi na gone ena vei ka sa dodonu ka Vinaka. O kemudrau ruarua na I tubutubu drau taukeni ira na gone ka me tautauvata nomudrau taleitaka ka Kauwai ki na nodra tiko vinaka na I solisoli. (Ministry of Healing, tabana e. 390)

Na matavuvale sa dodonu me vanua uasivi ka taleitaki duadua vua na gone ena vuravura qo. Na bula kei na veimaliwi kei koya na marama tinana sa na I dre ka vu ni marau levu talega vua na gone. (The Ministry of Healing tabana e. 388)

Na vuvale sa vanua me kune kina na mamarau, reki, vakarokoroko kei na loloma; na vanua e kune kina na veimataqali I tovo uasivi vakaoqori sa na vakavuna na bula vinaka, na marau kei na vakacegu. E dina ni na dau yaco mai na leqa ia oqori na noda I votavota na tamata, Vakalaiva na vakacegu, na dau vakavinavinaka kei na loloma me cilava na lomamudou ka me serau tu ga ena gauna vinaka kei na gauna ca. Na Agilosie marau ni mai tiko vata kei ira na vuvale vakaoqo. (The Ministry of Healing tabana e. 393)

Na veiwatini mo drau veikilai taka vata nomudrau draki ni vuvale, na nomudrau marautaka na bula ka me kakua ni yali na vei I tovo ni veidokai kei na vei tovo ni loloma ena vuvale ka na vakaserautaka na bula ni nomudou vuvale. Na veivakabauti cecere me kune ena kemudrau maliwa vakaveiwatini. Drau raica vata na vei I tavi me qaravi ena matavuvale. (The Ministry of Healing, tabana e. 393)

Na Kalou e gadreva na noda vei matavuvale me I vakatakaraka ni vuvale mai Lomalagi. Oqo na ka me kila deivaki tiko na I tubutubu kei ira na gone. Meda qarauna na noda I vakarau ni veimaliwai ena veisiga ka vakaitovo taki keda me vaka ga eda lewe ni vuvale va Kalou. Ni sa vaka oqo noda I tovo ni bula vakavuvale, sa na rawarawa nodra vulica na lewe i vuravura na I tovo ni bula ka dodonu me bulataka na tamata e lomana na Kalou ka maroroya talega na Nona I vunau. Sa na vakacerecerei ko Karisito ka na solega na vei matavuvale na Nona lagilagi kei na Nona lomana savu. Sa na vaka na waiwai boi vinaka na I tovo va Karisito ka na curuma kece na loma ni matavuvale. (The Adventist Home, tabana e.17)

Na vuvale ka ukutaki tu ena loloma, na veinanumi kei na yalomalua sa vanua era gadreva na Agilos me mai taleva, e vanua talega ka vakacerecerei kina na Kalou. Na matavuvale e qarauna ka karona na nodra susugi vakayalo, vakayago na gone sa na vakauqeta na nona taqomaki mai na vere ni I valavala dukadukali kei na veidabui ni vuravura qo. Ena I tuvaki ni matavuvale vaka oqo, era na vulica na gone me lomani rau nona I tubutubu ka vakauasivi na tamana vaka lomalagi. (The Adventist Home, tabana e 19)

Na veiwekani se veimaliwai vaka matavuvale me savasava ka I vakaraitaki uasivi. Na matavuvale e yavutaki ka cicivaki ena gaunisala va Kalou sa na vukea na kena bucini na I tovo va Karisito ena nona bula na I solisol ni Kalou. Na I tubutubu kei na gone me rau cakacaka vata ena kena soli na veiqravi ni loloma Vua na Kalou, ni sa I Koya duadua ga ka na rawa ni maroroya na loloma vaka tamata me savasava ka dau veisaututaki. (The Adventist Home, tabana e.19)

Na lewe ni vuvale sa dau vakarokoroko ka I tovo vinaka ena I vakaraitaki tudei ena vei ka vinaka. Na vei vuvale tale eso sa na vuli mai na nomudou I tovo ka na vakamuria. Era na taurivaka na vei gaunisala ni bula vakavuvale dou sa vakaraitaka me rawa ni vorati kina na I vadi ni nona dau vesumona na meca. Era na dau veisiko mai na Agilos ni Kalou ena vuvale me veivakadeitaki ena gauna e sotava kina na matavuvale na veivakatovolei ni meca. Ena ruku ni Nona loloma savu na Kalou, na vuvale vaka oqo sa na yaco me vanua e kune kina na loloma dina va Kalou ka vanua talega ni vakacegu kei na veivakabulai vei ira na I vakatawa dauveilakoyaki se pilgrims (The Adventist Home, tabana e.31)

Kevaka dou cakacaka tiko vaka matavuvale, Dou rawa ni masu vata ka vakayagataka na masu oqo:

"Vinaka vakalevu Jisu ena nomu tauyavutaka ka bulia na vakawati kei na matavuvale. Vinaka vakalevu nomu solia na loloma sa I koya ka vukea na vakawati kei na matavuvale me kaukauwa ka dei ena veisiga. Emeni

Ke sa tawase tiko nomu matavuvale ka sega ni dou cakacaka vata, Mo cavuta na masu oqo:

"Vinaka Jisu na nomu tauyavutaka na vakawati kei na matavuvale. Au kerea mo ni bucina na loloma dina ena noqu matavuvale ka vukea me yaco na duavata kei na cakacaka vata e veisiga. Emeni.

TUVANAKI I BA

1. VAKASAQARA NA VOSA

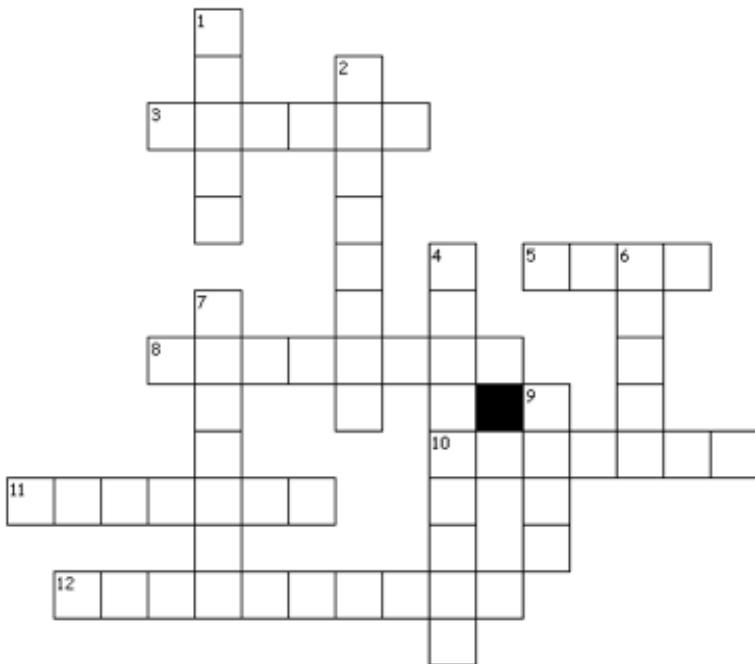
Vakasaqara na vosa mai na veivosa era tabaki tiko e ra ka toqa wavokita na vosa niko sa kunea.

G	N	I	L	G	G	U	J	H	S	I	F	Y	L	L	E	J
D	G	N	I	R	E	P	S	I	H	W	G	I	P	N	D	M
T	O	M	U	T	N	E	M	O	M	L	I	Z	A	R	D	S
R	V	M	X	S	G	T	M	B	W	M	L	Z	N	T	S	X
A	N	B	I	N	S	Y	R	M	L	E	T	N	R	E	D	G
D	N	O	O	N	L	E	Y	A	R	U	Y	T	N	B	Y	R
I	S	M	T	I	O	R	N	U	C	R	E	E	W	V	P	K
T	E	E	M	T	O	S	S	E	J	Y	V	P	Y	Y	A	B
I	G	A	O	C	U	A	T	G	L	I	L	L	R	P	Y	P
O	F	T	K	G	E	B	N	A	G	B	I	L	P	I	R	Q
N	Q	E	U	M	N	I	D	R	C	M	M	A	I	O	N	D
S	T	M	E	I	D	A	O	E	A	K	F	U	J	B	E	T
S	B	P	H	N	T	F	M	F	R	A	I	E	H	S	Z	E
Q	A	T	O	E	B	A	I	T	M	K	C	N	I	W	C	J
T	L	B	M	V	G	U	N	I	R	T	L	G	G	A	J	Y
B	Z	Y	E	O	T	Y	L	G	R	M	N	Y	R	M	M	B
N	D	X	Y	L	D	Y	Z	D	O	G	L	G	B	P	B	V

Na veivosa me vakasaqarai

Billycart	Pig whispering	Tape measure
Traditions	Gnome	Family
Love	Home	Bonding
Grace	Kappa family	Project
Forgiveness	Tui family	Design
Humbleness	Lizard	Momentum
Domino stacking	Mangoes	Red button
Jellyfish juggling	Blueprint	Rockets
		Tui tango

2. NA VOSA VEITAKOSOVI

Na vosa e lako sobu:

1. Salome claimed kids in the street thought Jonathan was _____ because of their family traditions.
2. Another Tui family tradition: Domino _____.
4. What did Sefa and Jono use to guide the building of their billy cart?
6. Bring the _____ home was a game between the Tuis and the Kappas.
7. These made the updated billy cart go faster when Jono pushed the red button.
9. The secret to having family relationships that give people second chances, is _____.

Na vosa lako vakanatutu:

3. Nick, Peter and Kosta laughed at Jonathan because they saw him wearing _____.
5. The type animals that Sefa claimed to be wise.
8. Marica believed the billy cart needed to be heavier to help it pick up _____.
10. The father-and-son _____ of building the billy cart was made better when it became a Tui family effort.
11. Peter told Kosta that "Dinner was for _____ to show how serious he was about winning the race."
12. One of the Tui family Traditions: Pig _____.

3. VOROKI NI KA VUNI

Na I vakamacala. O Jisu e kaya eso na ka me baleta na vakawati.

Vakayagataka na I wiliwili ka toka e ruku ni laini me digitaka na mata ni vola dodonu ka me buli kina na vosa ka vunitaki tiko. Na vosa vuni e vakatakarakara taka na vosa e kaya o Jisu me baleta na vakawati.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
20	14			6		2	4							18								13	1	5	

— — — — —
23 15 7 10 7 19 8 25 11 11 11 17 7 12 17 22 25 23

— — — — — — — —
3 7 16 22 17 26 7 19 9 10 15 16 22 17 26 7 19 9 20 17

— — — — — — — —
21 19 25 16 17 9 8 25 16 22 22 25 23 8 25 3 17 10 7 26 4

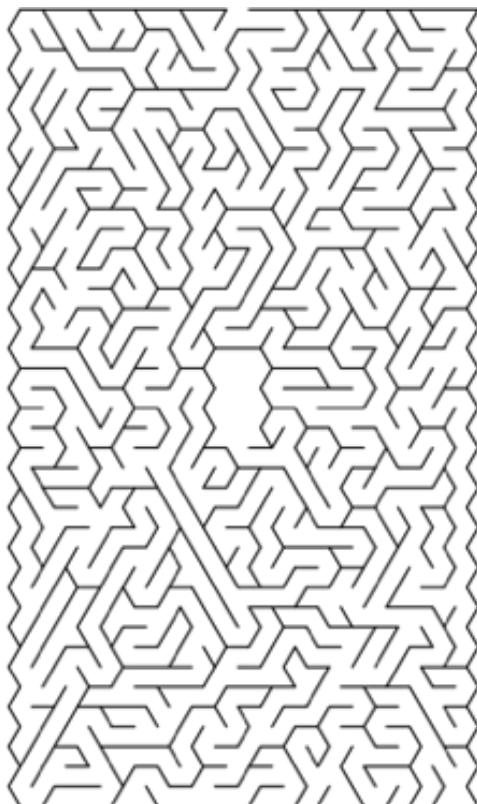
1 0 — — — — —
12 17 26 23 17

Na Masu - Ni ko sa kunea na vosa e kaya ko Jisu, masu ka kerea Vua na Kalou me vukea na nomu matavuvale mo dou duavata. Kevaka rau sa veitawasei nomu I tubutubu, masulaka na duavata kei na veilomani. Kevaka e yaco tiko na veivala, na veicudruvi kei na duidui yalo, masulaka me solia na Kalou na yalo ni vosota kei na yalo ni vakatutusa me tusanaki na I valalava kaukauwa ka me solia hei kemudou na Turaga na yalo vakacegu, kei na loloma me rawa ni kune na veivakabulai kei na yalo ni veiciqomi.

4. GAUNISALA VEIBASOGAYAKI

Na I vakamacala - Mo tekiu mai e cake ka vakasaqara na gaunisala mo yaco vinaka kina e loma donu.

Na gaunisala veibasogayaki oqo e tautauvata sara ga kei na noda veimaliwai ena loma ni vuvale. Ena so na gauna dau totoka sara tu na I tosotoso ia da qai laki tini tu vakasakasaka ena I yalayala ni sala ka sega tu kina na I nuinui me rawa nida yacova yani na I cavacava vinaka ni lakolako. Ia na noda Kalou e dau solia meda tovolea tale vakarua ka gadreva talega o Koya me vakakina noda veimaliwai ena matavuvale.

Masu Vua na Kalou me vupei iko mo rawa ni dau solia talega na I karua ni gauna vei ira na tacimu se tuakamu ka vakakina vei rau nomu I tubutubu ena gauna beka eratou vakararawataki iko kina se vakatubu yalolailai vei iko. Kerea Vua na Kalou me vupei iko ka solia vei iko na yalomatua ena nomu qarava nomu I tavi ena matavuvale.

5. VOSA TUVANI

Tuvana vakadodonu na vei vosa ena taile (tile) me rawa ni kune kina e dua tale na vosa e kaya ko Jisu me baleta na vakawati.

Dusidusi- Kevaka ko tuvana donu na l otioti ni tolu na taile, ena solia vei iko na tiki ni vola tabu ka vakasaqarai tiko oqo.

E	O	P	L	E	R	.	G	O	D	M	A	R	K	S	E	P	A	R	A	T
E	M	.		H	A	S	O	O	N	S	O	N	E	S	H	G	E	T	H	
J	O	I	N	E		T	H	9		W	O	P	E	D	T	E	T	O		
O	U	L	D	H	E	T			1	0	:									

Kerea Vua na Kalou me taqomaka nodrau bula ni vakawati na nomu l tubutubu ka maroro i rau mai na cakacaka ni meca.

Kevaka rau sa veitawasei beka nomu l tubutubu, kerea vua na Kalou me soli na veivakabulai kei na veivosoti, me soli na vakacegu mai na rarawa kei na mosi ena vakavuna tu na veitawasei oqo. Masulaka me sobuti rau na veivakalouugatataki ni Kalou ka me rawa ni savasava ka malumu nodrau gaunisala ni veitaratara ka vaka kina nomudou veimaliwai vakaveitacini vata kei rau na nomudou l tubutubu.

BOLEBOLE NI MATAVUVALE

(Digitaka e dua (1) se rua (2) mo dou cakava vaka matavuvale ena macawa oqo.)

- Dou vakananuma ka rai lesuva e so na vei ka dou dau vakayacora vaka matavuvale ka sa vukea nomudou tiko duavata me yacova mai na gauna qo. Dou lewa vata se ena gadrevi eso na ka vou se mo dou vakatura cake tale na kena dou sa sega tu ni dau cakava.
- E so tale oqo me I kuri ni I tovo ni nomudou dau lotu vaka mataka ka toka e ra ka biuta vata e so na I tovo vaka matavuvale e rawa ni dou cakava vata:

i) **Gratitude Journal** –(Na I voladraudrau ni vakavinavinaka) Ena yakavi ni siga Vakarau me tiki ni nomudou dolava na Siga Tabu, sa rawa ni volai ena I vola draudrau (ena gauna dou sa kana vata tiko kina me kidavaka na Siga Tabu) na veika kece dou dui marautaka ka vakavinavinaka taka Vua na Kalou kei na cava e dua na ka ko namaka se nuitaka me yaco se me nomu ena Nona Siga ni Vakacecegu na Kalou, oya na Siga Tabu?

Vei kemuni na veimatavuvale ka tiko kina na gone lalai, era na taleitaka me sarava na I yaloyalo, me veisosomitaki ena kena volai na nodra I sau ni taro, sa rawa ni vaka saravi eso na magazine makawa ka kotiva mai eso na kena I yaloyalo ka vakaraitaka na ka era via vakavinavinaka taka. Oqori me qai vakabiri ena loma ni journal se I vola draudrau.

ii) **Praise God day** - (Siga ni Vakamuduo Vua na Kalou) Digitaka e dua na siga ni loma ni macawa mo dou lolo kina ka masu vata vaka matavuvale. Dou sa na digidigi beka me kua ni kania na vei kakana eso voli mai na sitoa (processed foods) se mo dou tarovi kemudou mai na vakayagataki ni sala ni vakau I tukutuku ena initaneti me dua taucoko na siga. Oqo me rawa kina ni dou sema Vua na Kalou ena siga dou sa digitaka oqori.

Me vukea nomudou matavuvale me vakanamata ki na masumasu vaka aua, dou vakayagataka na vei tiki ni vola tabu eso ni masu. Na vei tiki ni vola tabu oqori sa rawa ni vakau ena gaunisala ni vakau I tukutuku ena talevoni – na text message, se e dua na I tukutuku lekaleka ena ‘post it’ notes, ena nodra loma ni I vola ni vuli na gone. Me volai oqori ena siga ni masumasu. Ena siga oqori, me dua e digitaki me wilika na tiki ni vola tabu ka masulaka na veivakalougataki ni Turaga ena Nona vosa. Vakacaucautaka na Kalou ena I tukutuku ka tiko ena tiki ni vola tabu. Kerea Vua na Turaga me vakatubura e lomamudou na I tovo vinaka ka gadrevi ena nomudou bula.

Na I tubutubu me veivauqeti ena kena vakasaqarai na veitiki ni vola tabu me vakayagataki. Na vei tiki ni vola tabu digitaki oqo me ra vakaraitaka na vei itovo eso ni Kalou. Sa rawa ni kune oqori ena nomu vakasaqaqara e na

initaneti ka taurivaka eso na vosa me rawa ni kune na tiki ni volatabu dou gadreva tiko.(e.g. "God is love") ena website oqo: www.biblegateway.com se ena so tale na vanua ni vaqaqara ena initaneti. Taipa taka na vosa "bible texts about God's love" ina google se so tale na vanua ni vakasaqaqara ena initaneti. Vei ira ka sega kina na initaneti sa rawa ni vakayagataki na Bible Concordance se I vukevuke ni vuli vola tabu ka tiko ga ena loma ni Vola Tabu. Rawa talega ni dou vakawilika kece wase vaka wase na I vola ni Same. Masulaka na veiliutaki ni Yalo Tabu ena kena biu vata na veitikina oqori.

E rawa ni ra vakaitavi taki na gone yalewa kei na Cauravou I taba qase (yabaki 13-19) me vakasaqaqara mai na I vola tabu ka biuta vata na veitiki ni vola tabu me vakayagataki ena matavuvale ena vei macawa kece ni vuli vola tabu.

iii) Connect with neighbours day

- Na siga ni veisemati kei ira na mataveiwekani ena nomu I tikotiko. Digitaka e dua na siga ena loma ni macawa mo dou rawa ni sema kina kei ira ka tiko tikivi kemudou ena veigaunisala ka na vakaibalebale vei ira. Me vaka e dua beka na lewe ni nomudou tikotiko se qai toki vou mai, se eso sara qase cake sara, se e dua na yada se na tauvimate, se e dua ka vakaleqai tiko nona bula, na I tubutubu duadua, se dua na tina ni gone se qai vakasucu ga.

Masu vaka matavuvale me 3 na siga ni se bera na siga lokuci ni nomudou masumasu. Dou kerea na Yalo Tabu me vakavotui vei kemudou na matavuvale cava mo dou sikova, na cava e gadrevi vakalevu e nodratou uvale, Vakayacora na ka sa vakauqeta na Yalo Tabu mo dou cakava ka laki sikova na uvale ya.

iv) Visit or adopt a Grandparent - Sikova se ciqoma e dua na Tukai se bui ni gone mo dou dau sikova. Dou lewa vaka matavuvale mo dou la'ki sikova na nodratou Tukai kei Bubu ena dua na siga ni loma ni macawa. Oqo me caka tiko me dua na vula kevaka rau se bula tiko. Se rau tiko volekati kemudou. Ia kevaka rau sa yali ruarua, mo dou qai raica e dua na matavuvale me ciqoma me nomudou Tukai kei bubu ka dau lai sikovi rau. Masulaka me vakaraitaka vei kemudou na Yalo Tabu se ocei mo dou digitaka kei na gagadre cava e tiko me rawa ni dou qarava. Vakayacora na veika sa vakauqeta na Yalo Tabu mo dou cakava.

v) Adopt a local service provider month

Digitaka e dua na tabana ni veiqravi ena nomudou I tikotiko - (e.g. Tikotiko vaka cakacaka ni Ovisa, Vale ni Bula, Na tabana ni boko buka, Vuniwai, vale ni bula lalai, vei koronivili kei na vuqa tale) Qori mo dou digitaka me ciqoma me nomudou vanua ni veiqravi.

Masulaka vua na Kalou me vakaraitaki mai na cava e nodratou gagadre dina kei na gaunisala uasivi me na sotavi kina na gagadre oya.

Vakamuria na ka sa vakauqeta na Yalo Tabu. Oqo e so na I vakaraitaki ni ka e rawa ni cakava nomu matavuvale: Me dua e lomasoli me wilivola vei ira na gone ka leqa tiko ena wilivola, veivuke vei qase ni vuli ena kena vakarautaki nona I yaya ni vuvevuke ni veivakavulici ni qasenivilu (me koti eso na I bulibuli -cut out shapes), samaka na rumu ni vuli, tomitomi wavoki e koronivilu ka laki sovara na benu me vuksi koya na dauveiqraravi se turaga ni koro ni koronivilu. Vakayacora e dua na masumasu taubale wavokita na koronivilu (okati kina na koronivilu vakamatanitu se taukeni ena dua tale na mata lotu.) Vakarautaka e dua na katalau vei ira na gone vuli se vakarautaka e dua na rumu me tuvani kina na vei yaya eso ka vuksa na nodra tiko vaka bure na gone (toiletries) na I sulu katakata, kakana tawani pakete, yaya ni vuli vaka na peni, pepa, rula, (stationery), Yaya me nodra na gone ka sega soti tu nodra I yaya vinaka e koronivilu.

vi) Family Songs night - Bogi ni lagalaga sere vaka matavuvale. Kevaka dou dau taleitaka vaka matavuvale na lagasere se na I vakatagi, dou digitaka e dua na bogi ni loma ni macawa me yakavi ni nomudou lagalaga sere se qiri I vakatagi kina. Dou rawa ni vulica e dua na sere vou ni sa oti nomudou lagalaga sere ka vakayagataka na sere oqori me lagati ena gauna ni nomudou veisiko vei ira na vei matavuvale, se o ira na qase ena nomudou I tikotiko.

vii) Prayer walk your community afternoon - Taubale ka masumasu wavokita nomudou I tikotiko. Oqo me vakadua ena dua na macawa, dou taubale ka masulaka na nomudou I tikotiko. Dou rawa ni cakava oqori me dua na aua. Me masulaka na veimatavuvale, o ira era dauveiqraravi ena nomudou I tikotiko, vata kei na vei bisinisi eso ka tiko ena loma ni nomudou I tikotiko. Oqo e dua na acronym dou rawa ni vakayagataka ena nomudou masumasu. Dou vakayagataka oqo ni dola tiko na matamudou enanomudou taubale tiko.

B = Body, Masulaka nodra bula vakayago ka me ra taqomaki mai na vei mate taka kei na tauvimate.

L = Labour, Masulaka nodra cakacaka me rawa na ilavo ni bula rawati kei na veiwasei.

E = Emotional healing, Masulaka me rawa na marau kei na vakacegu.

S = Spiritual, Na veiwekani kei Jisu kei na veitaqomaki mai vua na meca.

S = Social, Na veilomani ena matavuvale kei na I tikotiko.

Me vakayagataki talega na wiligusu mai na ivola ni cakacaka ni ulutaga qo kei ira na kena sa oti me masulaka na veivakalougata taki ki na vei matavuvale ka donumaka na vanua dou taubale taka tiko.

Na veitaro me vakayagataki ena nomudou veitalanoataka na ulutaga ni matavuvale:

- a) Na cava beka e tauyavutaka kina na Kalou na matavuvale?
- b) Na veivosa cava beka ratou na vakayagataka nomu lewe ni matavuvale me vakamacalataki iko?
- c) Vakacava kevaka e da a buli me tu duadua tu ga vaka taki ira eso na manumanu qasi ka sega ni bula vaka matavuvale. Na cava beka eda na vakayalia ke sa sega ni da bula vaka matavuvale?
- d) Ocei vei ratou nomu lewe ni matavuvale e dau vakatovolea vakalevu na yalomu?
- e) Ko na vakaraitaka vakacava na loloma ni Kalou vua nomu lewe ni matavuvale ka dau vakatubu rarawa vakalevu vei iko?
- f) Ko na vukea vakacava nomu matavuvale me yaco me dua na vanua taleitaki ka daumaka mo lewena?

Cavuqaqa taka na wiligusu baleta na matavuvale ka vakayagataka na tikina era tiko ena "Verse Towers" ka tiko e ra.

Verse Towers- Na kena I vakamacala

Na ka e gadrevi

- Me so na kisi lalai vaka na kisi ni vava voli mai na sitoa ni vava.
- Pepa ni olo I loloma, newsprint, se pepa dravu (brown paper) me olo kina na kisi lalai.

- So na Kati lalai (Index cards) na peni ni I vakatakilakila, (markers) computer, printer, kei na pepa me taba kina na vosa/qaqqa ni wiligusu kei na kena tiki ni vola tabu.
- Me dua na I lavelave ni wiligusu me yadua na timi ka na vakaitavi.

Na I Vakasala

- Me olo ka vauci vakaukauwa sara na kisi ena I olo ni pepa dravu (brown paper).
- Vakabira e dua na mala ni vosa ni wiligusu ena yasa ni kisi ka balavu.
- Vakarautaka me yadua na I binibini ina vei mata timi yadua. Me ra veiwaki kece tu na kisi ka me kua ni laurai na kena veitarataravi na wiligusu.

Vakasama tale eso

- Me soli e dua na I kuri ni kisi ka me tawa kina eso na I loloma lalai kei na vei tiki ni vola tabu. Na veika e rawa ni vakalewe ni kisi - na baluni, na yaloyalo me vakabiri (stickers) I bokoboko (erasers) kei na so tale na veika dou nanuma. Sa rawa ni vunitaki tu na kisi oqo ena kedra maliwa na kisi ka volai tu kina na vosa ni wiligusu.
- Vukica na kisi me rawa ni tabogo eso na vosa ka volai tu ena kisi. Me qai laurai se era nanuma na gone na qaqqa ni wiligusu ka sa vunitaka tu. Me qitoria na qito ni vosa oqo ena gauna sa tara otia kina na vale se na tower ka ra sa wilika otia talega na gone na wiligusu. Veivukiyaka tiko na kisi me yacova ni ra sa cavuta rawa na gone

na wiligusu.

- Vakayagataka e vica tale na veitikina ka solia ki na vei mata I lawalawa e dua na I wasewase ni kisi. E veimama ni wiliwili ni kisi e nodratou ga ia na I karua ni veimama e nodratou e dua tale na matai lawalawa. O ratou na qito tiko me tovolea me veisau vosa kei ratou na matatimi kadua ka sasaga vakaukauwa me rawa na qaqa ni nodratou wiligusu. Ni sa rawa oya, sa na qai tekivu me ratou tara cake nodratou tower se vale cecere.
- Mera vakayagataki tale na kisi ka coba kina e duatani tale na wiligusu. Me olo na kisi ena pepa kabi (clear adhesive film) me rawa ni bula dede kina. Me vakabiri na vosa ka

vakayagataki na drega se Qulu me vaka na Blue Tack.

Vei tikina eso me wiligusu:

Efeso 5:33 (ICB) la mo dou dui lomana yadua na watina me vaka taki koya, ia na yalewa me vakarokorokotaki na watina.

Efeso 6:1,4 (ICB)

1-Oi kemudou na gone, dou talairawarawa vei ira nomudou qase ena ka a vinaka Vua na Turaga: Ni sa dodonu oqo.

4-Oi kemudou talega na qase dou kakua ni vakacudrui ira na nomudou gone ia dou vakavulici ira ena vunau kei na I vakavuvuli ni Turaga.

Rokataka

Na Sere

"That's a promise "- mai na Abide Ministry.

Oqo e dua na disc ka salavata kei na I vurevure ni vuli na "Connecting with God 28 ways"

Lyrics Na qaqā ni sere

Jesus said, Love never ends,
And that's a promise,
He'll never leave or forsake you,
He'll always be your friend.
Jesus said, I'll stick with you,
And that's a promise, through thick and thin,
No matter what, right up to the end.

Chorus

Because a promise means commitment,

Something you must keep,
If you're not sure, don't make one,
For promises go deep.

A promise means commitment ,a forever thing,

So if you say I promise, there's no bargaining,

Married folks say I do, and that's a promise,

Each promises is to honour, to love until the end.

Parents say, I'll care for you,
And that's a promise, they'll do their best

to meet your needs,
On them you depend,
Rachel heard Jacob vow,
That was a promise,
He worked and waited patiently,
For Rachel he preferred.
Mary heard Joseph's prayer,
And that was a promise,
And though he did not understand,
He'd given his word

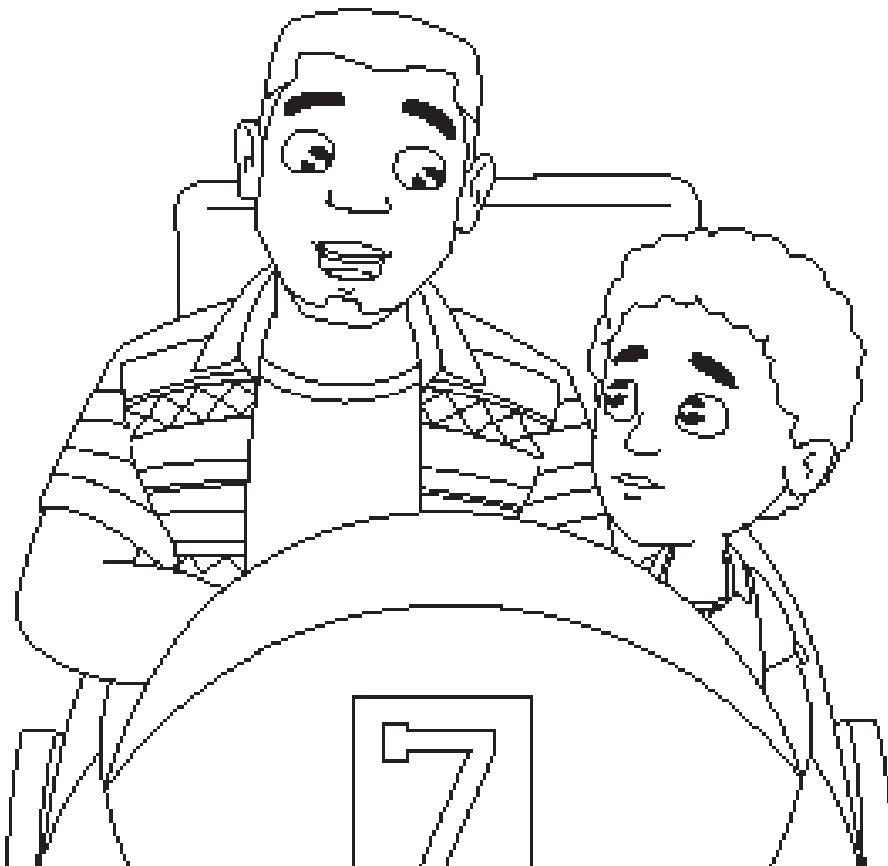
DVD Song #23, "Garden of Love" which is on the Abide Ministry DVD that goes with the "Connecting with God 28 ways; Children's Evangelism Series" resource. (na sere oqo e tiko ena DVD ka salavata ga kei na I vurevure ni vuli na "Connecting with God 28 ways"

Sere tale eso mai na You Tube:

<https://www.youtube.com/watch?v=l3U2RJZUte4> –"Amazing Love" Ratou laga tiko na Destiny Singers mai Tanna e Vanuatu.
Na sere e veiganiti raraba.

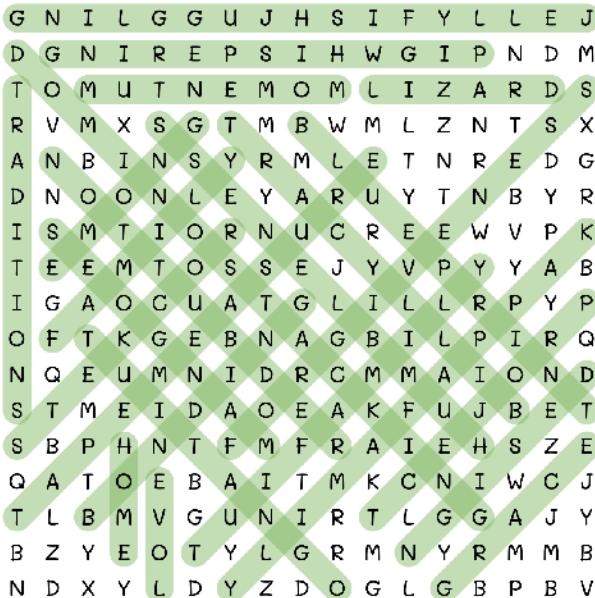
- <https://www.youtube.com/watch?v=C7exGJQcRhk> – “We are a family” - by Jack Hartman. Lyrics video. E vakayagataki talega na vosa ni galu. Ganiti ira na gone lalai sara kei ira na primary. Na veilomani e gaunisala ka na vukea na matavuvale me veiyaloni ka cakacaka vata.
- <https://www.youtube.com/watch?v=JVG4vPPHu7c> – “Family” - by Toby Mac. Ganiti ira na teens kei na youth. Veivakayaloqaqataki tiko na sere qo meda tokona tu ga e veigauna noda matavuvale.
- <https://www.youtube.com/watch?v=ir6MNx-3zPk> – “Family” by Dolly Parton. Ganiti ira na teens, youth kei na qase cake. Na sere oqo e vakaraitaka na yaga ni veilomani kei na veidokai ena matavuvale. Se mataqali mata tamata cava ga.
- <https://www.youtube.com/watch?v=A93g1CNtXHs> – “Love remains” by Hillary Scott. Ganiti ira na teens, youth kei na qase cake. Na sere ka vakaraitaka ni matavuvale ena dau kune kina na loloma kei na kena vakaraitaki na loloma dina. Se vakatagedegede ni bula cava ga eda donumaka, Na uvuale e dau kune tu ga kina na loloma.
- <https://www.youtube.com/watch?v=b62Da8KQGzk> – “One family” by Ablaze Kids. Oqo e dua na sere vakamatana bulabula me nodra na gone yabaki 10-14-. E vakaraitaka noda sotava na vei dredre eso ena matavuvale ka dau masu ka marau vata.
- <https://www.youtube.com/watch?v=4-vS0Q34oH4> – “The family Prayer song” by Morris Chapman. Youth Kei na I tubutubu. Na sere qo e tauri mai na I vola nei Josua 24:15 ena noda qarava na Kalou vakamatavuvale.
- <https://www.youtube.com/watch?v=LYIkcoAfLU4> – “Love one another” - Sere ka veiganiti vei ira na yabaki 5-10. E vakauqeti keda meda dau veilomani vaka matavuvale ka vakaraitaka oqori ena noda itovo kei na noda bulataka na loloma
- <https://www.youtube.com/watch?v=DT47OivxWbo> – “High Low” by Jana Alayra. Na sere baleta noda tukuna yani e veivanua kecega no loloma ni Kalou. Na loloma ni Kalou sa I koya na ka eda gadreva vakalevu me rawa nida veivukei ka veitokoni vakamatavuvale.

- <https://www.youtube.com/watch?v=oZhwagxWzOc> – “Deep, Deep, Deep” by JRK Brothers. Sere vakamatana bulabula ka ganiti ira na Primary encourages each of us to dig deep in our faith, walk, trust and talk, as well as God’s Word, ways and love every day. Na Vosa ni Kalou, Nona gaunisala ni loloma e veisiga.
- <https://www.youtube.com/watch?v=ax47qefwRRY> – “God’s family” by Tommy Walker. E vakayagataka na Kalou na vosa vakatautauvata me vakaraitaka ni da lewe ni nona matavuvale levu na Kalou. Na sere e veiganiti raraba.
- <https://www.youtube.com/watch?v=qRDiay4KtmE> – “We stand here together” Lagata na Matasere na Grace Symphony mai Viti. Na sere me baleta na yalayala ni matavuvale me qarava na Kalou. Na sere e veiganiti raraba.

I SAU NI TARO

1. Vakasaqara na vosa

2. Na vosa Veitakosovi

Across

3. The Kappas laughed at Jonathan because they saw him wearing **TIGHTS**.
5. The type animals that Sefa claimed to be wise. **PIGS**
8. Marica believed the billy cart needed to be heavier to help it pick up **MOMENTUM**.
10. The father-and-son **PROJECT** of building the billy cart was made better when it became a Tui family effort.
11. Peter told Kosta that "Dinner was for **WINNERS**" to show how serious he was about winning the race.
12. One of the Tui family Traditions: Pig **WHISPERING** |

Down

1. Salome claimed kids in the street thought Jonathan was **WEIRD** because of their family traditions.
2. Another Tui family tradition: Domino **STACKING**.
4. What did Sefa and Jonathan use to guide the building of their billy cart? **BLUEPRINT**
6. Bring the **GNAME** home was a game between the Tuis and the Kappas.
7. What made the updated billy cart go faster when Jono pushed the red button? **ROCKETS**
9. The secret to having family relationships that give people second chances, is **LOVE**.

I SAU NI TARO

3. Voroki ni Ka vuni

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
7	20	14	9	17	3	6	22	25	2	4	11	10	19	15	24	18	26	23	16	21	12	8	13	1	5

S O A M A N W I L L L E A V E H I S
23 15 7 10 7 19 8 25 11 11 11 17 7 12 17 22 25 23

F A T H E R A N D M O T H E R A N D B E
3 7 16 22 17 26 7 19 9 10 15 16 22 17 26 7 19 9 20 17

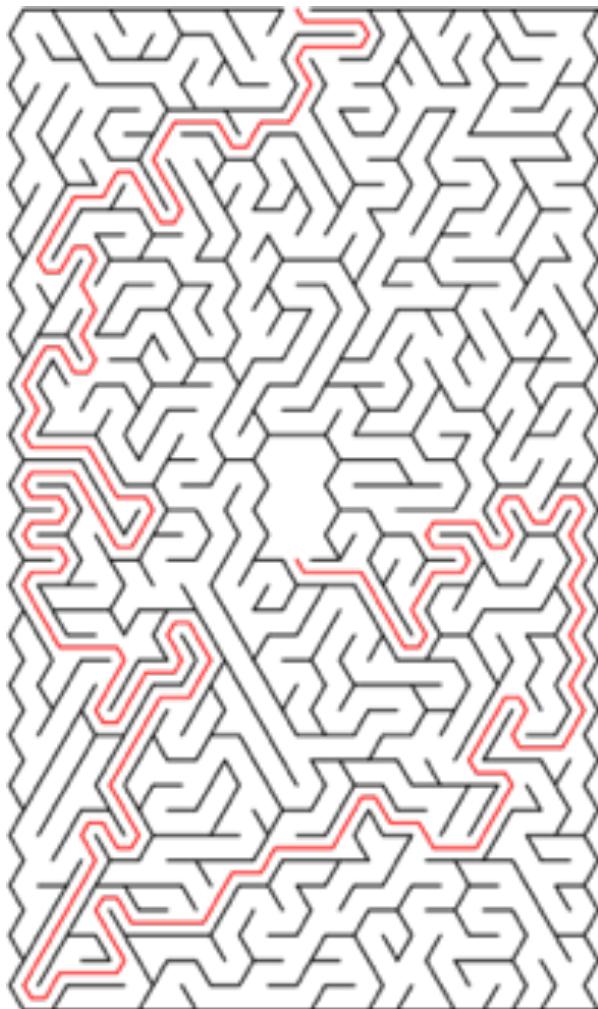
U N I T E D W I T H H I S W I F E M A R K
21 19 25 16 17 9 8 25 16 22 22 25 23 8 25 3 17 10 7 26 4

1 0 V E R S E 7
12 17 26 23 17

5.Vosa Tuvani

G O D	H A S	J O I N E D	T H E T	W O P
E O P L	E T O	G E T H E R.	S O N O O N	
E S H	O U L D	S E P A R A T	E T H	E M.
M A R K	1 0 :	9		

4. Gaunisala veibasogayaki

Seventh-day
Adventist Church

South Pacific

Copyright 2019 by
Discipleship Ministries — Children's Ministries,
South Pacific Division of the Seventh-day
Adventist Church

E Vola ko: Sarai Vaofanua-Stephens
E tabaka ko: Litiana Rakarakatia Turner
Discipleship Ministry Consultants: Leigh Rice
& Trafford Fischer
Droini takā ko: Mark Aitken & Garth Tudor
Vakadewataka o: Fulori Sususewa Bola
Veiliutaki kei sekeriteri: Alexandra Manners

